

NOBELBERGET kv 7

SICKLA

Nacka kommun

TILLGÄNGLIGHETSUTLÅTANDE

Inför

BYGGLOV och TEKNISKT SAMRÅD

2023-01-31

Karin Gärdenäs, KARLA arkitekter

GRANSKNING TILLGÄNGLIGHET Inför Bygglov och Tekniskt samråd

Nobelberget kv 7
Nacka kommun

Detta är en sakkunniggranskning med avseende på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga som utförs inför bygglov och tekniskt samråd. Det som granskas är en nybyggnad av bostäder beläget i hörnet Nobelgatan/Laboratoriegatan, Nacka kommun.

Uppdraget

Undertecknad har av Mats Edgren, TL bygg, fått i uppdrag att granska ritningar med avseende på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Denna granskning av tillgängligheten omfattar handlingar i Bygglovsskedet. Granskning gäller byggnad, gård, angöring och parkering.

Granskning sker mot PBL (SFS 2010:900 t.o.m. SFS 2022:1122) och PBF (SFS 2011:338 ändrad t.o.m. SFS 2022:1175) i delar rörande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Föreskrifter och allmänna råd finns i BBR (29) kapitel 3, tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och kapitel 8 i de avsnitt som rör säkerhet mot olycksfall där dessa har betydelse för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Underlag för funktionsmått är standard SS 914221:2006 normal nivå och till viss del handboken "Bygg ikapp" utgåva 7.

För bedömning gäller mått på ritning.

Underlag är:

Bygglovshandling:

- A1-400-1-340817-009, Hus A Plan 09, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340817-010, Hus A Plan 10, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340817-011, Hus A Plan 11-12 skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340817-013, Hus A Plan 13, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340817-014, Hus A Plan 14, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340817-015, Hus A Plan 15, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340818-009, Hus B Plan 09, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340818-010, Hus B Plan 10, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340818-011, Hus B Plan 11-12, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340818-013, Hus B Plan 13, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340818-014, Hus B Plan 14, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340819-010, Hus C Plan10, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340819-011, Hus C Plan11-14, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- A1-400-1-340819-015, Hus C Plan15, skala 1:200 (A3), dat 2022-10-24, White Arkitekter AB
- L1-300-1-34081X-999-01, Markplaneringsplan, skala 1:400 (A3), dat 2022-10-21, WI Landskap

Projektet omfattar nybyggnad av tre bostadshus.

Utlåtande

Nedanstående synpunkter är en sammanställning från genomgång av ritningar enl ovan.

Notera att "ska" i följande text är ett måste medan ett "bör" också är ett måste men här kan man välja att göra det enl föreslagen text eller utföra det på annat sätt som minst uppfyller rådet.

Definitioner

När begreppen "tillgänglig" och "användbar" eller "tillgänglighet" och "användbarhet" används i detta avsnitt menas "tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse - eller orienteringsförmåga".

En rullstol för inomhusbruk (vänddiameter 1300mm) är dimensionerande inne i bostäderna men för de gemensamma utrymmena är en mindre eldriven utomhusrullstol (vänddiameter 1500mm) dimensionerande.

Exempel på nedsatt rörelseförmåga är nedsatt funktion i armar, händer, bål och ben liksom dålig balans. Personer med nedsatt rörelseförmåga kan behöva rullstol, rollator eller käpp. Exempel på nedsatt orienteringsförmåga är nedsatt syn, hörsel eller kognitiv förmåga (utvecklingsstörning, hjärnskada).

Följande kommer att prövas i bygglovet:

Krav på tomter

1. Angöringsplatser finns på gård och längs gata och är placerade inom 25m från resp entré.
2. Tillgängliga p-platser finns dels utanför huvudentrén till hus A (inom 25m), dels på Laboratoriegatan för hus B (inom 25m) medan hus C har en tillgänglig p-plats drygt 30m från sin huvudentré. Att placera den tillgängliga p-platsen för hus C på gården skulle ge ett kortare avstånd till entrén men också göra att den del av gården som är tillgänglig minskar i storlek samt att ytan för regnbädd/LOD riskerar att bli för liten. Gården belastas redan nu av en angöringsplats och en ny parkering i entrén till det gemensamma gångstråket skulle öka risken för en otrygg och otydlig trafiksituation för barn och synsvaga. Gångväg till föreslagen tillgänglig p-plats uppfyller de krav som kan ställas på tex lutning.
3. Bevaka att lutning i längs- och sidled på angöringsplatser inte överstiger 1:50. Ev trottoarkanter ska fasas så det blir möjligt att rulla upp på trottoar för rullstol. Platserna ska skyltas så att de syns även under vintertid.
4. Bevaka att lutning i längs- och sidled på gångvägar till tex entréer på gård inte överstiger 1:50.
5. Trappor på/mot gård ska förses med ledstänger. Ledstång ska vara förlängd så den startar resp slutar min 300mm utanför översta resp nedersta trappnos. De ska placeras 0,9m över respektive trappnos och över mark. Trappor bredare än 2,5m bör delas in i två eller flera lopp med räcken eller ledstänger. Bevaka.
6. Bevaka att samtliga trappor markeras på översta och nedersta trappnos i varje trapplopp med en avvikande kontrast. Kontrastmarkering bör enligt BIH ha en skillnad mot övrig trappa på min 0,40 enligt NCS ljushetsmätare.
7. Bevaka att armbågskontakter till entrédörrar placeras så att det finns 0,7m på båda sidor innan det kommer ett innerhorn/plantering (tot 1,4m mellan innerhorn/planteringslåda och dörr). Gäller även entréer på gård.

Utformningskrav på byggnader

Inga avvikelser men på vindsplan går vissa betjäningssytor för sängar och matbord in på yta som har läge takhöjd än 1,9m (sluttande tak). Betjäningssytorna bör inte underskrida gränsen 1.9m (under sluttande tak) eftersom de är ytor som en assistent kan behöva använda.

Följande kommer att prövas vid det tekniska samrådet:

Tekniska egenskapskrav på byggnader

1. Bevaka att skyltning av gatunummer utförs med ljushetskontrast och på lämplig höjd. Skyltar bör placeras där man förväntar sig att de ska finnas och helst placeras så att man kan komma tätt intill. De bör synas från gata.
2. Bevaka att huvudentréer utförs så de syns tydligt och blir lätta att hitta.
3. Bevaka att dörrar till huvudentréer förses med automatisk dörröppnare. Dörrblad med automatisk dörröppnare bör förses med sensor på båda sidor så att ingen riskerar att bli klämd. Rita in placering i bygghandlingskedet.
4. Även andra dörrar som ska kunna användas av "alla" och som har dörrstängare eller är tunga ska förses med automatisk dörröppnare. En dörröppnare av typ Low Energy kräver inte sensor. Rita in placering senast i bygghandlingskedet.
5. Bevaka att armbågskontakt för dörröppnare placeras med centrum 0,8m över golv medan portkoddosa placeras i intervallet 0,9-1,1 meter över mark. Båda placeras min 0,7m från innerhorn resp dörrblads sveplinje. Avståndet ska finnas på båda sidor om armbågskontakt/blipp/koddosa, dvs min 1,4m fri yta behövs.
6. Nivåskillnad i dörröppningar (inne-ute och inne-inne) ska undvikas och dörrar bör monteras utan tröskel. När det av tex klimatskäl krävs tröskel bör tröskelhöjden inte överstiga 20mm. Tröskel skall vara fasad och lätt att passera med tex rullstol. Vertikal del av tröskel bör inte överstiga 15mm. Bevaka.
7. Bevaka att samtliga trappor förses med ledstång på 0,9m höjd över trappnos och golv. Dessa bör löpa förbi trappans översta o nedersta trappnos med minst 30 cm. Ledstång bör finnas på båda sidor av trapplopp och kontrastera mot bakgrund med 0,40 enl NCS ljushetsmätare.
8. Bevaka att samtliga trappor markeras i på översta och nedersta trappnos i varje trapplopp med en avvikande kontrast (ej inne i bostäder). Kontrastmarkering bör enligt BIH ha en skillnad mot övrig trappa på min 0,40 enligt NCS ljushetsmätare. Kontrastmarkering kan utföras så att hela nedersta trappsteget och motsvarande yta av trappavsatsen vid översta sättsteget markeras så att det kontrasterar mot övrig trappa och mot omgivande beläggning. Där detta inte är möjligt bör markeringen vara minst 10 cm bred och placeras så nära framkant som möjligt (max 15mm). Väljer man cirklar bör de ha en diameter på minst 50mm
9. Bevaka att inredning och manöverpaneler i hissar blir tillgängliga.
10. Bevaka att det i rullstolsförråd finns uttag för el på ca 0,8-1,1m över golv och som är placerat min 0,7m från innerhorn.
11. Bevaka att ev stora glas som kan misstas för öppning förses med kontrastmarkering. Kontrastmarkering bör placeras både på 0,9 och 1,5m ög med rand/prickar (eller annat) i storlek min 75mm som avviker med 0,4 enl NCS-system mot bakgrund.

12. Handtag och lås ska vara greppvänliga och lätthanterliga. Välj helst handtag med greppsytor som inte är av nickelhaltigt material. Bevaka.
13. Bevaka att den köksdisposition som är inritad i resp kök behålls efter att köksleverantör ritat detaljuppställningar, tex ska arbetsbänk mellan disk och spis vara i ett stycke.
14. Fönsterbeslagning bör placeras så att man når handtag från sittande, dvs den bör placeras max 1,2m över golv. Bevaka.
15. Bevaka att elskåp placeras tillgängligt enl A-ritning och med manöverdelar i spannet 0,8-1,1m.
16. I de gemensammaytorna bör det vara kontrast mellan golv/vägg och vägg/dörr. Bevaka.

Sammanfattning

Bostadshuset samt gård, parkering och angöring uppfyller de utformningskrav som ställs när det gäller tillgänglighet och användbarhet. Konflikt gällande takhöjd kan dock finnas på vindsplan.

I bygglovsskedet är nivån fortfarande övergripande och under fortsatt projektering bör ovanstående egenskapskrav bevakas och inarbetas.

KARLA arkitekter ab 2023-01-31
Karin Gärdenäs
Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig av tillgänglighet